

INFORMATIE OVER DE KANJERTRAINING EN PESTEN

Kanjertraining

Op de Ds. Hasperschool vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen even belangrijk als de cognitieve ontwikkeling (het leren). Als een kind zich niet prettig voelt, zal het niet tot leren komen. Kinderen verlangen een schoolomgeving waarin ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren, zonder gepest of uitgelachen te worden.

Alle leerkrachten, ouders/verzorgers en mensen die bij de school betrokken zijn, willen bijdragen aan een positief klimaat. Zij houden toezicht, praten met kinderen over hun gedrag en spreken hen erop aan. Een van de dingen die ook gedaan wordt is het promoten van goed gedrag en bewustmaken van soms onbedoeld verkeerd gedrag.

Op de Ds. Hasperschool doen we dit met behulp van de 'Kanjertraining'. Het belangrijkste doel van de Kanjertraining is dat een kind positief over zichzelf en de ander leert denken. Hierdoor heeft het kind minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar. Het blijkt dat kinderen na het volgen van de Kanjertraining zich beter kunnen concentreren op school en betere leerresultaten behalen.

De Kanjertraining werkt aan de hand van 4 typetjes, die door middel van een pet zichtbaar worden gemaakt. Bij elk typetje hoort een bepaald soort gedrag. Hierdoor krijgen kinderen snel inzicht in hun eigen en andermans gedrag.

Type Konijn: Het konijn is bang en stil. Hij vindt zichzelf waardeloos en vindt dat anderen alles beter en mooier kunnen. Het konijn vindt zichzelf zielig en weet niet hoe het de problemen moet oplossen. In de kanjertraining is dit de gele pet.

Type Pestvogel: De pestvogel vindt zichzelf heel goed en alle anderen waardeloos. Hij speelt de baas en vindt zichzelf stoer. De pestvogel heeft weinig respect voor anderen en zoekt het conflict op. In de training is dit een zwarte pet.

Type Aap: De aap is een uitslover en meeloper. Hij vindt zichzelf en anderen waardeloos. De aap is vaak te vinden in gezelschap van de pestvogel. De aap lacht anderen uit en denkt leuk gevonden te worden met grappen, vaak ten koste van anderen. In de training is dit de rode pet.

Type Tijger: De tijger wordt ook wel de kanjer genoemd. De tijger denkt positief over zichzelf en over anderen. Angst, agressie en humor zijn in dit type in evenwicht. De tijger lost de problemen goed op, kan gevoelens onder woorden brengen en zoekt op tijd hulp. In de training is dit de witte pet.

We maken bij de kinderen ook duidelijk onderscheid tussen de persoon en het gedrag. Door bijvoorbeeld de vraag te stellen; 'Welke pet heb je nu op?' koppel je het gedrag los. We zeggen ook niet: 'Je bent een pestvogel'. We zeggen wel: 'Je gedraagt je als een pestvogel'. Op deze manier corrigeren we het gedrag, zonder het kind het gevoel te geven dat het wordt afgewezen.

Bij de Kanjertraining horen vijf afspraken:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- Niemand speelt de baas.
- Niemand lacht uit.
- Niemand doet zielig.

In het kort gaat het bij de Kanjertraining om:

- Met Kanjertraining bieden we eenvoudige, heldere regels, die kinderen helpen en houvast bieden.
- Met Kanjertraining geven we handvatten in sociale omgangssituaties.
- De Kanjerlessen gaan uit van een positieve levensvisie en zijn toekomst- en oplossingsgericht voor zowel kinderen, leerkrachten en ouders.
- Leerlingen leren positief over zichzelf en de ander denken. Het zou toch mooi zijn dat elk kind zich een Kanjer voelt!

Alle groepen op de Ds. Hasperschool krijgen Kanjertraining en elke leerkracht is een gediplomeerd Kanjertrainer (of volgt de cursus).

Pesten

Doel van het pestprotocol:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit 'pestprotocol'.

We hebben respect voor onszelf en de ander.

Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd.

1. Wat is pesten?

Iemand wordt gepest als iemand anders of een groep mensen vervelende/gemene opmerkingen maakt tegen een betrokken persoon. Het is ook pesten als iemand wordt geschopt, geslagen, bedreigd of buiten de groep wordt geplaatst. Als dat soort zaken regelmatig gebeurt en als het voor de betrokken persoon moeilijk is om zich te verdedigen, spreken we van pesten.

Pestgedrag is schadelijk voor zowel slachtoffer als pesters. Pesten richt zich tegen één persoon bijv. uitschelden: 'brillengek', 'slijmbal', 'schijtert', 'hé muts', maar ook, pootje haken, fietsbanden leeg laten lopen, omduwen bij het fietsen, rare bekken trekken of buiten sluiten.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend overal de schuld van geven

- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

2. Wat is plagen?

Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Vaak speelt humor een rol.

3. Wat is ruzie?

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie kan uitgesproken worden.

4. Betrokkenen

We weten dat pesten overal voorkomt. Binnen school hebben we meestal te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt heb je te maken met 5 groepen:

1. de gepeste
2. de pester
3. de omstanders (meelopers, toekijkers)
4. de leerkracht
5. de ouders

Pesten is een groepsprobleem waarmee alle bovenstaanden geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle groepen gegeven te worden.

5. Maatregelen

Op de Ds. Hasperschool hanteren we de volgende maatregelen:

Preventieve maatregelen: We werken wat pesten betreft allereerst preventief. We bespreken indien nodig op elk gewenst moment de schoolregels (zie bijlage 3).

Dit zijn regels die gelden op het schoolplein, in de gangen en binnen de groepen. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels. Dit zijn de groepsregels. Alle leerkrachten hebben de Kanjertraining gevolgd. Deze training heeft leerkrachten veel geleerd over groepsprocessen: actief omgaan met het gedrag van de gepeste, de pester en de meelopers. Uiteindelijk doel van de training; een sfeer van vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect op onze school. In elke groep hangen de 5 basisregels van school (= de Kanjerafspraken):

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

De leerkrachten van alle groepen geven Kanjertraining aan de kinderen. Wij voorkomen daardoor veel pestgedrag. Wanneer er toch nog gepest wordt, volgen wij een vast stappenplan: het pestprotocol.

Melden van pesten:

1. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf groep 1 brengen we dit kinderen al bij: *als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.*
2. Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. *Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.*
3. Samenwerking met ouders: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg, dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling, dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind te komen oplossen en in discussie te gaan met de pester en zijn/haar ouders. Dat kan de problemen onnodig verergeren. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de betrokken ouders. De inbreng van de ouders moet vooral zijn: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school. Zowel schoolregels als groepsregels worden besproken in de klas en desgewenst zichtbaar opgehangen.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen:

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. In de Kanjertraining leren kinderen hoe je ruzies op kunt lossen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, vertelt hij/zij het probleem aan de juf of meester. Want een ruzie of 'pestprobleem' moet voor iedereen naar tevredenheid worden opgelost.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Stap 4:

Bij herhaling van het pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met het kind dat pest. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt een melding in ParnasSys gedaan. In de melding omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in ParnasSys worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties:

- De leerkracht heeft het idee, dat er wellicht sprake is van pesten:
In een dergelijk geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs deze weg bij het probleem in de klas te komen.
- De leerkracht ziet dat een kind wordt gepest of de gepeste, of een medeleerling of ouder komen het melden en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de

gepeste. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 4 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag.

Fase 1:

- een of meerdere pauzes binnen blijven.
- nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.
- afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen.

De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Een gesprek met de ouders over bovenstaande acties. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 2:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals (gedrags)deskundigen die aan school verbonden zijn, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 3:

Als na een cyclus van drie weken, waarin de gesprekjes hebben plaatsgevonden, er geen verbetering optreedt, kan er voor gekozen worden om een kind in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

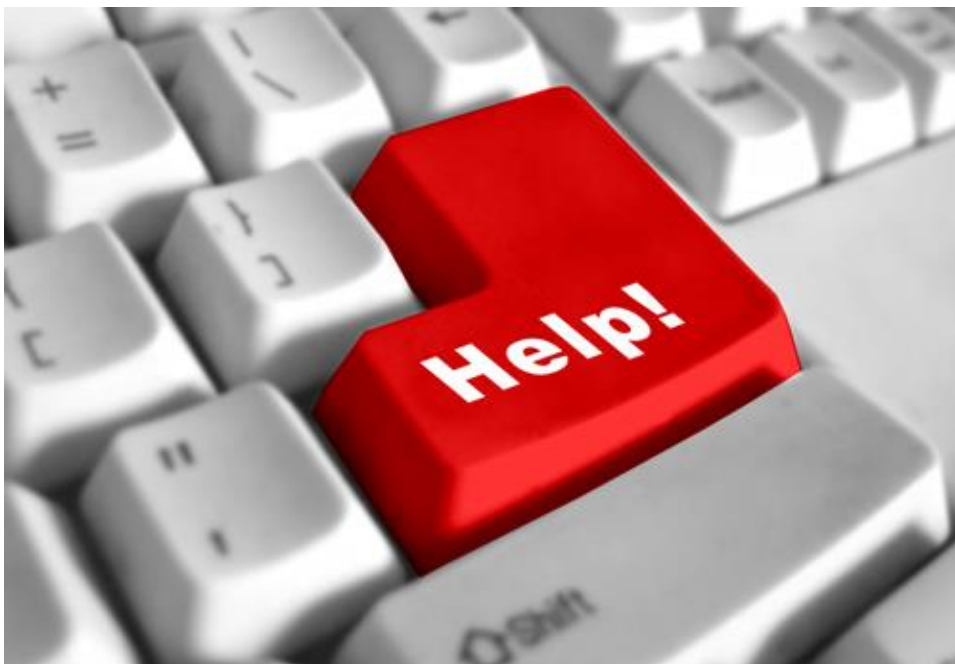
Fase 4:

In extreme gevallen wordt een kind geschorst of verwijderd.

Anti digitaal pestprotocol

“CBS Ds. Hasperschool”

2017-2018

Anti-digitaal pestprotocol

Dit protocol is onderdeel van het pestprotocol en heeft betrekking op digitaal pesten. In dit protocol staat beschreven wat we onder digitaal pesten verstaan en hoe wij als school zowel preventief als curatief optreden wanneer er sprake is van digitaal pesten op school.

Doel:

Doel van het protocol is het stimuleren van een integrale aanpak tussen de school, leerlingen, ouders en externe hulpverlening om digitaal pesten effectief aan te pakken. Het protocol biedt handreikingen voor leerkrachten op de Ds. Hasperschool om digitaal pesten preventief en curatief effectief aan te pakken, leerlingen en ouders te begeleiden en te ondersteunen.

Digitaal pesten

Digitaal pesten is een diffuus en ongrijpbaar begrip dat allerlei vormen kan aannemen. Het is daarom van belang de kaders van het fenomeen te schetsen. Dit draagt bij aan een vollediger beeld van digitaal pesten en maakt een betere en vroegtijdige signalering mogelijk.

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Het is pesten via de digitale media. Het betreft het opzettelijk zwart maken of afkraken van iemand door middel van vervelende/negatieve opmerkingen of juist het groepsgewijs negeren van 1 persoon. YouTube, Facebook, Instagram, Snapchat, WhatsApp en alle andere sociale media maken het heel gemakkelijk voor ons om bijvoorbeeld allerlei foto's te laden en gelijk met de wereld te delen.

Vormen digitaal pesten (o.a.):

- Versturen van vervelende berichten over iemand.
- Verspreiden van seksueel getinte berichten, foto's of filmpjes van een ander ('sexting').
- Tweets versturen waarin je zegt iemand in elkaar te gaan slaan.
- Aanmaken van een profiel met de gegevens van iemand anders.

Verschillen tussen digitaal en traditioneel pesten

Digitaal pesten wordt gedefinieerd als een verschijningsvorm van pesten in het algemeen. Dit neemt niet weg dat er belangrijke verschillen bestaan tussen digitaal pesten en het oude pesten. Digitaal pesten is vaak harder (grof taalgebruik) en heeft ook een hogere frequentie. De drempel om iemand verbaal te kwetsen, te bedreigen of belachelijk te maken ligt online blijkbaar lager dan offline. Kinderen die zich online weleens op een dergelijke manier uitlaten, geven aan dat zij dit grappig vinden of als spelletje beleven. Hoe de boodschap bij de ontvanger aankomt, blijft de pesters onduidelijk. De intentie was misschien zo kwaad nog niet, het effect kan desastreus zijn. Het opzoeken van de grens kan, soms onbedoeld, leiden tot grensoverschrijdend gedrag.

Een tweede verschil tussen digitaal en traditioneel pesten heeft te maken met de mogelijke anonimiteit van digitaal pesten. Gepest worden is al erg genoeg. Wanneer de pester anoniem is, heeft dat uiteraard verstrekkinge gevolgen voor de mate van veiligheid die het slachtoffer ervaart. Het kan iedereen zijn, niemand is dus meer te vertrouwen. Voor de pester(s) kan de anonimiteit van digitaal pesten juist een reden zijn om het pestgedrag voort te zetten. Niemand weet immers wie er achter de pesterijen zit. Digitaal pesten kan diep ingrijpen in het privéleven van het slachtoffer. Mocht het slachtoffer vroeger nog hopen dat het pesten na schooltijd stopte, tegenwoordig ben je nergens en nooit meer veilig. Zodra je thuis je computer aanzet, slaat de angst toe. Je telefoon zet je maar liever uit. Helemaal niet chatten of sms'en is meestal geen optie omdat het slachtoffer niet verder in een sociaal isolement terecht wil komen. In het geval van digitaal pesten is er geen zwijgende middengroep aanwezig, er zijn geen stille getuigen. Door de snelheid en algemene toegankelijkheid van internet kan het pesten zich bijzonder snel over een grote groep verspreiden.

Op internet kan iedereen getuige zijn van de pesterijen of er zelfs aan deelnemen. Digitaal pesten is onzichtbaarder voor leerkrachten en ouders.

Het slachtoffer heeft, nog meer dan bij het oude pesten, het gevoel er alleen voor te staan: Je zit alleen (op je kamer) achter de computer, het is je eigen telefoon. Digitaal pesten is moeilijker als zodanig te benoemen dan traditioneel pesten. De intentie van de pester en het effect op het slachtoffer kunnen verder uiteen liggen. Het is een groeiend probleem.

Door onderstaande punten tracht de Ds. Hasperschool digitaal pesten te voorkomen:

1. Er zijn gedragsregels over het gebruik van computers en andere vormen van digitale middelen op school opgesteld (zie bijlage 1).
2. De leerkracht bespreekt met de groep de voordelen én risico's van het thuis contact hebben via WhatsApp, chatten of e-mailen met elkaar. De leerkracht kan bijvoorbeeld met de klas afspraken maken over omgaan met elkaar bij het chatten. Er zijn verschillende materialen beschikbaar om preventief te werken hierover (zie bijlage 2). Ook is er informatie te vinden op diverse websites.
3. Er worden in de bovenbouw lesmethodes gehanteerd, waarbij aandacht wordt besteed aan digitale communicatie.
4. Online kunnen voor ouders en kinderen veel informatie over (digitaal) pesten vinden.

Wanneer het digitaal pesten buiten schooltijd plaatsvindt met gebruik van mobiele telefoons of andere middelen, zal de school dit bespreken met de betreffende ouder(s). Ouders zijn in deze situatie verantwoordelijk voor het handelen van hun kind.

Curatieve aanpak

Signalen betreffende digitaal pesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van digitaal pesten, volgt hij/zij in overleg met de intern begeleider/directie/Kanjercoördinator van de Ds. Hasperschool onderstaand stappenplan.

Stappenplan

In overleg kan er voor worden gekozen dat de leerkracht de gesprekken samen met de intern begeleider/directie/Kanjercoördinator voert.

1. Gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk plaatsvinden of dat dit in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) kan plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

Gesprek met de gepeste leerling

Het is van belang dat de leerkracht:

- Deze leerling en diens klacht serieus neemt.
- De leerling zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt.
- Zich probeert in te leven in de leerling.
- Geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- De leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en te verwijderen wanneer het om pesten via social media gaat. Voordat de leerling dit doet, moet deze de gesprekken uitprinten die hij/zij heeft gevoerd met de pester. Deze gesprekken kunnen mogelijk als bewijsmateriaal dienen.

- Door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een leerling na het signaleren van digitaal pesten. De leerling zal niet snel vertellen dat hij/zij gepest wordt of zelf pest.

Opsporen van de dader(s)

Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is, zal er getracht moeten worden om dit te achterhalen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is.

De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Afhankelijk van of er een strafbaar feit is gepleegd, kunnen ouders er ook voor kiezen om aangifte te doen bij de politie.

Gesprek met de dader(s)

Het is van belang dat de leerkracht:

- Ingaat op wat er gaande is.
- Doorvraagt.
- Goed luistert naar de kant van het verhaal van deze leerling en dit serieus neemt.
- Wijst op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling.
- Duidelijk maakt dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is. Er kunnen dan strafrechtelijke consequenties volgen.

2. Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

Wanneer het om “structureel digitaal pesten” gaat informeert de leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. De leerkracht kan het volgende aan de orde stellen in het gesprek:

- Signalen bespreken.
- Informeren over gemaakte afspraken of afspraken maken betreffende het kind.
- Informeren over maatregelen die genomen kunnen worden.
- Verwijzen naar instanties die verder kunnen helpen, zoals meldknop.nl en www.pestweb.nl.

3. Afronding

De leerkracht houdt contact met de ouders over het incident. Wanneer de leerkracht en de intern begeleider/directie/Kanjercoördinator beiden signaleren, dat het digitaal pesten daadwerkelijk is gestopt, informeert de leerkracht de ouders/verzorgers hierover. De leerkracht registreert dit in overleg met de intern begeleider/directie/Kanjercoördinator in de zogenaamde ‘pestnotities’. Hiermee is de procedure afgerond.

4. Nazorg

Het is belangrijk om de leerlingen voorlopig te blijven volgen, om te voorkomen dat het pestgedrag terugkeert.

De leerkracht vraagt af en toe hoe het met de gepeste leerling gaat. De leerkracht onderhoudt ook het contact met de pester door ook te vragen hoe het met hem/haar gaat.

5. Blijvend pestgedrag; herhaling van het pestgedrag

Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert, volgen we achtereenvolgens de volgende stappen:

1. *Er vindt een gesprek plaats tussen directie, contactpersoon, leerkracht en ouders van de pestende leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak.*
2. *De leerkracht maakt van dit gesprek een verslag.*

3. *Mocht in het voornoemde gesprek geen overeenstemming bereikt worden, dan nemen de directie, contactpersoon en leerkracht een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders binnen een week na het gesprek schriftelijk op de hoogte gesteld.*
4. *Bij aanhoudend ongewenst gedrag van de leerling kan de directie besluiten tot een (tijdelijke) schorsing van de leerling.*
5. *Wanneer ook hierna het ongewenste gedrag aanhoudt, zal de directeur het bevoegd gezag verzoeken tot verwijdering over te gaan. Hierbij wordt de procedure als omschreven in de schoolgids (toelating, schorsing en verwijdering) in acht genomen.*

Bijlage 1: begeleiding gepest kind en pester

Begeleiding van het gepeste kind:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt gepest.
- Nagaan hoe het kind reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken
- Het kind in laten zien, dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld, je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Sterke kanten van het kind benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als het kind zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of “ik zal het de pesters wel eens vertellen”. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruziemaken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laat inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school. Wij houden ons aan deze regel: complimenten geven als het kind zich aan de regels houdt, straffen als het kind pest.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van tijger (= kanjer) gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken naar een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg; huisarts, GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie
- voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Bijlage 2: adviezen aan de ouders van onze school over pesten:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of op de sport, probeert u contact op te nemen met de leiders van de sportvereniging om het probleem bespreekbaar te maken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht bespreken.

- Stimuleer uw kind om weerbaar te zijn; NEE zeggen mag, letterlijk stevig in je schoen staan!
- Steun uw kind in het idee, dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bijlage 3: Hasperschoolregels

Bij ons op school:

- Hoort iedereen erbij en mag iedereen er zijn
- Zijn we aardig tegen elkaar en tonen respect voor leerkrachten en ouders
- Spreken we met respect over God
- Zijn we zuinig op elkaar, onze materialen en onze omgeving
- Houden we ons aan de Kanjerregels:
  - *We vertrouwen elkaar*
  - *We helpen elkaar*
  - *Niemand speelt de baas*
  - *Niemand lacht uit*
  - *Niemand blijft zielig*

Bijlage 4

Gedragsregels t.a.v. het computer gebruik voor de leerling.

1. Iedereen logt in met zijn of haar eigen naam.
2. Je gebruikt de computer alleen voor hetgeen waarvoor je achter de computer zit.
3. Je mag geen software downloaden van internet.
4. Je mag alleen bestanden opslaan in de juiste map.
5. Je maakt geen gebruik van chatbox of email.
6. Er wordt niet gepest via internet. Niet op school, maar ook niet thuis.
7. Geef je e-mailadres nooit aan onbekenden.
8. Laat anderen niet meekijken met je wachtwoord.

Gedragsregels t.a.v. het gebruik van mobiele telefoons etc. van de leerling.

1. Op school is het gebruik van een mobiele telefoon niet toegestaan. Mocht de aanwezigheid van een mobiele telefoon door omstandigheden buiten schooltijd wel noodzakelijk zijn, wordt deze onder schooltijd bewaard in de la van de leerkracht.
2. Als door school gefaciliteerde apparaten worden gebruikt, mogen deze niet worden gebruikt voor het maken van foto's van andere leerlingen en leerkrachten.

Bijlage 5

De leerkrachten kunnen gebruik maken van onderstaande lijst om in de klas aandacht te besteden aan digitaal pesten ter preventie. Daarnaast kunnen materialen worden geleend via GGD Fryslân via [deze link](#).

Interventies en websites preventie (digitaal) pesten

Preventie van (digitaal) pesten gaat ook over respectvol met elkaar omgaan en het vergroten van de weerbaarheid van kinderen/jongeren. Een aantal interventies uit dit overzicht zijn vooral hierop gericht.

Deze methode wordt op de Ds. Hasperschool gebruikt als basis voor het omgaan met elkaar.

Mijn kind online heeft een tabblad over het onderwerp Cyberpesten. [Onderwerpen Cyberpesten](#)

Lespakket Diploma Veilig Internet

Leert leerlingen (groep 5/6 en groep 7/8) om te gaan met de mogelijkheden en risico's van internet. [Diploma veilig internet](#)

Het gratis [lespakket Diploma Veilig Internet](#) wijdt een apart hoofdstuk aan online pesten. De bewustwording over eerlijkheid en normen en waarden online loopt als een rode draad door het lespakket. Het lespakket wordt vergezeld door de [online pestenquête](#). Hiermee kom je snel tot inzicht van het pestgedrag waar de leerlingen mee te maken hebben. Diploma Veilig Internet is voor leerlingen van groep 5/6 en groep 7/8.

Taakspel

Het doel van Taakspel is dat onrustig en storend gedrag afneemt. Hierdoor kunnen de leerlingen en de leerkracht efficiënter en taakgerichter werken. De leraar of pedagogisch medewerker geeft tijdens het spelen van Taakspel complimenten en negeert ongewenst gedrag. Er ontstaat meer structuur in de klas: de nadruk ligt op het gewenste gedrag en de leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag. [Taakspel](#)

De Coole Kikker

Bestemd voor scholen, ouders en therapeuten. Maakt boeken en spellen om kinderen sociaal vaardig en weerbaar te maken. Het materiaal is gemaakt door een ervaren kinderpsychologe.

[De Coole Kikker](#)

Lespakketten van [Weerbaar.info](#)

4 t/m 6 jaar (Beertje Anders):

- * [Maak kennis met Beertje Anders](#) - Met docentenhandleiding, werkboekje, diploma en polsbandje.
- * [Voorkom Pesten](#) - Beertje Anders wil pesten graag voorkómen.
- * [Beertje Anders poster set](#) - Met alle posters van Beertje Anders.

7 t/m 10 jaar:

- * [Stop Pesten](#) - Met digitale lessen over pesten, test pesten, kleurplaten, posters, polsbandjes en ballonnen.
- * [Poster set](#) - Eigen keus van 10 posters.

11 t/m 13 jaar:

- * [Stop Pesten](#) - Met digitale lessen over pesten, test pesten, kleurplaten, posters, polsbandjes en ballonnen.
- * [Poster set](#) - Eigen keus van 10 posters.
- * Lespakket Smart online

[De Kinderconsument](#) houdt zich bezig met kinderrechten in de multi media maatschappij.

Voorlichting over cyberpesten heeft hun grote aandacht. In [de Mediawijsheidwinkel](#) vind je o.a. tabbladen met lesmateriaal en boeken.

